

Лекція № 4.

ВИДИ КІНО.

Кіно є одним із найновіших із загально визнаних «образотворчих мистецтв», таких же легітимних, як театр, література, танець, музика чи образотворче мистецтво.

Кінофільм — це серія зображень, які проєктуються на екран для створення ілюзії руху. Кінофільми, які також називають кінофільмами, фільмами або кінотеатром, є однією з найпопулярніших форм розваги, що дозволяє людям на короткий час зануритися в уявний світ. Але фільми також можуть навчити людей історії, науці, людській поведінці та багатьом іншим предметам. Деякі фільми поєднують розваги з навчанням, щоб зробити процес навчання більш приємним. У всіх своїх формах кіно — це мистецтво, а також бізнес, і ті, хто знімає фільми, дуже пишаються своїми творіннями.

Усі зображення, з яких складається кінофільм, є окремими фотографіями. Але коли вони швидко з'являються один за одним, людське око не виявляє, що це окремі зображення. Це є результатом персистенції зору, явища, за якого око зберігає візуальне зображення протягом частки секунди після видалення джерела. Хоча ми не сприймаємо зображення як окремі фотографії, ми помічаємо відмінності між ними. Потім мозок сприймає ці відмінності як рух.

Відео записується за допомогою спеціально розроблених камер, які фіксують зображення на рулонах плівки. Після обробки та друку плівка пропускається через проєктор, який пропускає світло через плівку, щоб зображення відображалися на екрані. Більшість фільмів мають супровідний звук.

Існує багато типів кінофільмів, але найважливішими категоріями є художні фільми, анімаційні фільми, документальні фільми, експериментальні фільми, промислові фільми та навчальні фільми.

Художні фільми — це фільми, які найчастіше показують у великих кінотеатрах. Зазвичай вони тривають щонайменше півтори години та розповідають вигадану історію або історію, засновану на реальних подіях, але зображену акторами. Список видатних художніх фільмів занадто довгий, щоб перерахувати його в цій статті, але серед найвідоміших — «Народження нації» (1914), «Метрополіс» (1926), «Касабланка» (1942), «На набережній» (1954), «Звуки музики» (1965), «Хрещений батько» (1972), «Зоряні війни» (1977), «Ганді» (1982), «Парк Юрського періоду» (1993) та «Титанік» (1997).

Анімаційні фільми мають той самий формат, що й фільми, але використовують зображення, створені художниками. Ці фільми створюють ілюзію руху з серії двовимірних малюнків, тривимірних об'єктів або комп'ютерних зображень. Першим анімаційним фільмом став німецький фільм «Пригоди принца Ахмеда» (1926). Серед інших відомих — «Білосніжка та сім гномів» (1937), «Дамбо» (1941), «Спляча красуня» (1959), «Жовтий підводний човен» (1968), чеський фільм «Аліса» (1988), Японський фільм «Служба доставки Кікі» (1989), «Красуня і чудовисько» (1991), «Король Лев» (1994). У деяких фільмах анімаційні персонажі взаємодіють з людьми-акторами, як, наприклад, у «Хто підставив кролика Роджера» (1988).

Іншою формою кіно є документальне кіно, яке стосується переважно фактів, а не вигадки. Документальні фільми не часто показують у кінотеатрах, але їх регулярно дивляться на кабельному та телебаченні. Деякі відомі документальні фільми: «Нанук Півночі» (1922), «Тихий світ» (1956), «Мрії обруча» (1994).

Експериментальний (або підпільний) фільм — це послідовність зображень, буквальних чи абстрактних, які не обов'язково утворюють оповідь. Експериментальний фільм може бути анімаційним, живим, згенерованим комп'ютером або поєднувати всі три. Варто відзначити п'ять фільмів-експериментів: французький фільм «Андалузська собака» (1929), «Південь» (1943), «Кіно» (1958), «Гумка» (1978) і «Привілей» (1991).

Промислові фільми створюють компанії, які бажають прорекламувати свою продукцію або створити сприятливий імідж.

Навчальні фільми спеціально призначені для показу в аудиторіях. Їхня мета полягає в тому, щоб навчати з предметів, від історії до навичок водіння.

Документальний фільм — це кінофільм, який формує та інтерпретує фактичний матеріал для освітніх чи розважальних цілей. Документальні фільми в тій чи іншій формі створювалися майже в кожній країні і зробили значний внесок у розвиток реалізму у фільмах. Джон Грірсон, шотландський педагог, який вивчав засоби масової комунікації в Сполучених Штатах, адаптував цей термін у середині 1920-х років із французького слова documentaire. Проте документальне кіно було популярним із перших днів кіновиробництва. У Росії події приходу до влади більшовиків у 1917-18 рр. знімали, а знімки використовували як пропаганду. У 1922 році американський режисер Роберт Флаєрті представив «Нанук Півночі» — запис про життя ескімосів, заснований на особистих спостереженнях, який став прототипом багатьох документальних фільмів. Приблизно в той самий час британський режисер Г. Брюс Вулф реконструював битви Першої світової війни в серії фільмів-компіляцій, типу документального фільму, який базує інтерпретацію історії на фактичному матеріалі новин.

Рух британського документального кіно, очолюваний Грірсоном, вплинув на світове кіновиробництво в 1930-х роках завдяки таким фільмам,

як «Дрифтери» Грірсона (1929), опис британського оселдцевого флоту, і «Нічна пошта» (1936), про нічну пошту потяг з Лондона до Глазго. Сполучені Штати також зробили значний внесок у цей жанр. Перші приклади включають два фільми режисера Паре Лоренца «Плуг, який розбив рівнини» (1936), дія якого відбувається в смітнику Америки, і «Річка» (1937), обговорення боротьби з повеннями.

Виробництво документальних фільмів стимулювало Другу світову війну. Нацистський уряд воєнної Німеччини використовував націоналізовану кіноіндустрію для створення пропагандистських документальних фільмів.

На початку 1950-х років увага британського руху за вільне кіно знову зосередилася на документальному кіно, очолюваному групою молодих кінематографістів, які займалися особистістю та її щоденним досвідом. Документальні фільми також стали популярними в телевізійних програмах, особливо наприкінці 1960-х і на початку 1970-х років.

Андеграунд. Підпільний (або експериментальний) фільм — це кінофільм, створений і розповсюджений за межами комерційної кіноіндустрії, як правило, як художнє вираження його виробника, який часто виступає в якості продюсера, режисера, сценариста, фотографа та монтажера. Підпільні фільми зазвичай демонструють більшу свободу у формі, техніці та змісті, ніж фільми, спрямовані на масову аудиторію та розповсюджуються через звичайні комерційні точки. Термін андеграундний фільм увійшов у загальне вживання в 1950-х роках, коли більша доступність якісного 16-міліметрового плівкового фонду та обладнання дозволила зростаючій кількості непрофесіоналів займатися кіномистецтвом. Термін також застосовувався до попередніх фільмів, які вважалися надто експериментальними, надто відвертими чи надто езотеричними для широкої публіки, знятими як професіоналами, так і аматорами.

У андеграундному фільмі взаємодія світла й тіні, що є основою кінематографічного мистецтва, часто має перевагу над структурою оповіді. Режисер зазвичай використовує недорогі методи виробництва та 16-міліметрову або 8-міліметрову камеру. Він може включати перетримку, недотримку чи потрійну експозицію. Деякі андеграундні фільми є суто абстрактними візерунками світла та кольору. Такі фільми значно відрізняються по тривалості. «Диво» Роберта Бріра (1954) триває 14 секунд, а Енді Воргол, найбільш розрекламований з підпільних кінематографістів, зробив дослідження Емпайр-Стейт-Білдінг, «Імперія» (1964), яке триває вісім годин. Протягом 1920-х років кіновиробництво стимулювалося необ'єктивним мистецтвом, представленим рухами дадаїзму, кубізму та сюрреалізму. Такі провідні режисери, як Жан Ренуар, Рене Клер і Сергій Ейзенштейн, робили приватні експерименти на додаток до своїх публічних фільмів. Класичний «Андалузський пес» (1928) режисера Луїса Бунюеля та художника-сюрреаліста Сальвадора Далі, фінансований матір'ю Бунюеля, був продуктом цього періоду.

До кінця 1950-х років, коли в Сполучених Штатах з'явилося безліч нових кіномитців, було створено небагато подібного інтересу. На відміну від своїх попередників, вони зазнали сильного впливу техніки та особистого вираження комерційних фільмів таких режисерів, як Жан-Люк Годар, Інгар Бергман і Федеріко Фелліні. Йонас Мекас, Стен Бракедж і Стен Вандербек були одними з творчих лідерів руху, який швидко зростав. Студенти нещодавно створених факультетів кіно в університетах по всій країні випустили тисячі експериментальних фільмів незалежного виробництва. Видатні приклади, такі як «Breathdeath» Стена Вандербека (1963—64) і «Scorpio Rising» Кеннета Ангера (1962—64), побачили протягом багатьох років величезна аудиторія. У 1970-х андеграундні режисери, багато з яких мали досвід живопису чи скульптури, продовжували наголошувати на композиції, формі та інтенсивності

почуттів, а не на драматичній структурі. Магія, надприродне та політичний протест, традиційно популярні теми в підпіллі, залишалися чільними серед великої різноманітності розглянутих тем.

Анімаційні фільми. Існує захоплююча і дуже спеціалізована галузь виробництва - анімаційне кіно, термін, який використовується для мультиплікаційних і лялькових фільмів у всіх їх різноманітних формах. У вузькому розумінні термін «анімаційний фільм» означає мультфільм, де аніматор малює на папері чи целулоїді окремі фази руху. «Ляльковий фільм» використовується для будь-якої форми суцільної анімації, включаючи рухи не тільки ляльок, але й інших тривимірних об'єктів.

Принцип анімації полягає в тому, що ефект руху на екрані досягається шляхом зміни намальованих фігур мультфільму або положення тривимірних ляльок і предметів.

Звичайна зйомка серії малюнків чи лялькової вистави не призведе до створення анімаційного чи лялькового фільму. Для ефекту анімації малюнки повинні були змінюватися або лялька мала бути переміщена між кожним кадром, зробленим камерою.

У суцільній анімації з ляльками або об'єктами, що рухаються в мініатюрних наборах, можна створити світ фантазії. Проте творча уява художників мультфільму більш розкута. Намальовані персонажі та їх налаштування можна зробити таким, що задумає художник.

Якби анімаційні фільми не розглядалися лише як комічна розвага для дітей, їх діапазон не був би настільки обмеженим у минулому. Зараз анімація поширилася на більшість галузей кіновиробництва і особливо на навчальні фільми. Це може показати набагато краще, ніж живий фільм, як працює складна машина. І, звичайно, невидимі фізичні процеси, що відбуваються в атомному реакторі, неможливо було б показати без кіноанімації. Часто предмет, який здається нудним, можна зробити забавним за допомогою анімації.